

რედაქცია

გადავიხსენებ პრინციპებს. ი. ვ. მუსხისხის სახელზე...

ხელის-მოწერა

ქუთაისში, „დროებას“ რედაქციაში. მისთვის, რომელიც...

„დროება“-„იმერის“-უბანი

წელიწადში. 6 თვეს. 3 თვეს. დროებას... 14 მან... 8 მან... 5 მან...

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორგზაბათს გარდა

უბანი განცხადების

დიდი ხანებით ასოზე ქუთაისში... მოკლეებით ასოზე... უბანი განცხადების...

ცალკე ნაშრომად „დროებას“ ღირს 5 მან.

პირველის მარტივად წლის დაძლევაში დროება ღირს რვა მხნეთი

ხელის-მოწერა მიიღება, თფილისში: რედაქციაში (გადავიხსენებ პრინციპებს, ი. ვ. მუსხისხის სახელზე...)

ტელეგრაფი

პეტერბურში, 22 მარტს. „მმართველობის მოძრაობა“ დაბეჭდილია, რომ...

გაზეთის „გოგონას“ დაბეჭდილია: სეპარატორული დაბეჭდილი და...

პეტერბურის სასტავოზე სამხედრო ყარაულებას დაქვემდებარებული.

„დროების“ ფელტონი, 24 მარტს.

რამე-რუმი.

(ქართლის ცხოვრების სურათები)

ზორიდან აღმოსავლეთისკენ, ძვერნაკს გადაღმა, არის პატარა გამხმარი გორა. ამ გორის ძირში, დასავლეთისკენ...

რა ვუყოთ?

„იმერის“ ამ წლის პირველ ნომერში იყო გაკიცხული ის ანგარი გრძობა, რომელიც საუბედუროდ...

შველასთვის ცხადია, რომ ამ გვარი ნაჯღაბნი, თუ ვნება არა სარგებლობას ვერაფერს მოუტანს, და თუ ისინი...

მს ხალისი და სურვილი ჯერ ნორჩი და უსუსურია. მკითხველს არა აქვს ვანეთარებული გემო და ვერ მოუხერხებია, არჩევანზედაც რომ მივარდეს...

მეორე მიზეზი გახლავთ სამინელი სილატაკე სახელმძღვანელოების მხრით, თითქმის სრული არარობა.

ახლა ისიც საკითხავია: ამდენი უმეცარი სახელმძღვანელოების შემდგენელი თუ მთარგმნელი ნეტავი ყველა იმ პატიოსანი და ყოვლად საქები გრძობითაა შრომის გამოწვეული, რომ თავის ნიჭის და შეძლების...

შულის-სინის ასაშენებლად, მელატთან მიჰყოლია. სოფელი უამათოდ არ შეიძლება. მელა ისეთი წყეული, ხერხიანი, მყრალი ოთხ-ფეხია, რომ უთუოდ ყველგან ყურთია.

შულის-სინში სცხოვრობს გრიგორიანის სარწმუნოების ხალხი; აქვე მართლ-მადიდებელთა სარწმუნოების ეკლესია.

მთი სლამოს ჩემთვის დაესვირნობდი და გორულ ჭორებზე ვფაქრობდი-დასწყევლოს ღმერთმა-მეთქი ასე სასვე, გასუქებულ, გაბერილ, ძაგრამ უგუნურ, უაზრო, ცრუ-მორწმუნულ ნიდაგზე გაჩენილს, ჭორებს სადიგონებენ, რათ სთხუზვენ? მავიკირევი, მ-გრამ ისევე კი შევინანე, რადგან ჩემი მეგობრის ნათქვამი გავახსენე:

— ბაკირევა სიბრიყვის ნიშანიო.

მაშ გორელები: დიდი და პატარა, ახალ-გაზდა და განათლებული ვაჟები, რომლებიც ჭკვიანებში სდებენ თავებს, მაღალ „მატერიებზე“ მაღალ ჭრახვებით ჰლაღადებენ, ყველას...

და-გვარად დაკმაყოფილოს ხალხის ზემოხსენებული მოთხოვნები, თუ სხვა რამე გრძობა უფხანს ხელის გულს? პატიოსანი განზრახვა, კიდევ რომ არ დაგვირგინდეს ღირსეულად, მაინც არ არის გაკიცხვის ღირსი. მაგრამ საქმეც იმაშია, რომ ზოგიერთების შესახებ უჭკველია, რომ მათ დეაწლს არა აქვს არავითარი კეში-რი კეთილ და პატიოსანი განზრახვასთან, პედაგოგის და ხალხის სარგებლობის იმთ დარდიც არ აქვს: აქ ვაჭრული ანგარიში, ჯიბეა თავი და ბოლო.

რომ ეს საქმე მეტის-მეტათ მიმივ, არ იყოს და ამ გვარ ვაჟბატონების ნაღვაწს ერთობ გამწრწნელი ზედმოქმედება არ ჰქონდეს ნორჩ ყმაწვილის ტეინზე, მაშინ ამაზე, რასაკვირველია, ხმის ამოღებაც არ იყო საჭირო. ახლა კი ვერც ერთი კეთილმოაზრე კაცი ვერ აუარს ჩუმად გვერდს ამ ყოვლად საიმედო საქმის უკუღმად დამტრიალებელ მოვლენას.

სამინელი სასტიკი გაკიცხვის და გარჩევის გარდა (სიტყვა ამ გვარ ვაჟბატონებზე მაინც-და-მაინც ვერ მოქმედობს), ერთად-ერთი საშუალებაა, რომ კაცმა ჩამოაცალოს ამათი დაუმორებელი საქონელი საზოგადოებას, რომ ბოლოკვიტით ამოგდოს ისინი იმ კვალადამ, რომელშიაც ასე მაგრადა ჩაუჭვრიათ ქუსლი, რაკი უნახვით ჯიბის ხერი და გაუმიგრებით...

და ყველგან შეჰკეცნიან მეგობრისთვის თავის-დადებას, მაშ ეს აქნამდის, ჩემის შეხედულოებით ზორის საზოგადოების ნაღებუნი და ეხლა კი შრატები, რათ მისდევნენ ჭორებს, რათ სჯერად? აი ამას ნუ ვაფიკირებებ? ჩვევითხე ჩემს თავს. ბადავწყვიტე, რომ ამ ახალ-გაზდებს ახალგაზდობასთან ერთად ჰკიდებიათ ზურგს სამი გულა: ჭორისა, ზნე-წამხდრობისა და მერმე-დიდი და ვრცელი გონებითი სიბრძავესა. რა გასაკვირველია ამთგან მეჭორაობა, ეჭვიანობა და სხვ. და სხვ.

აქისთანა ადგილას ბევრი მეგობრების ყოლა სწორედ ხათაა. შერ იმათ შენდობი, გულს ტახტად გაუშლი, უხდი გულის და სულის ფარდას, დაანახებ შენს ვინაობას; რაც ხარ, გაგიცნობენ, მაგრამ... მაგრამ ერთი ჭორის გაგონება და შენზე აზრს გამოცელა ერთია. როგორი ბანაკილამ მოდის ეს ჭორი, როგორი გასერილი ხალხი ლაპარაკობს, ეს ამათ კარგად იციან, მაგრამ გულები უშლისთ, ზურგით რომ ჰკიდიათ.

წელი სხვა-და-სხვა ოინბაზებით. მათი წიგნები, ქართულის უმეცართაგან მოწონებულნი და მცოდნეთაგან დიან დაწუნებულნი, მამა-სისხლად ისყიდებთან, რალაც მანქანების ძალით, ათასობით!

ამთგან მხსნელი საშუალება, რა საკვირველია, უნდა იყოს შემდეგი: საჭიროა იმ საძველ წიგნების მაგიერ მკითხველ ყმაწვილობას მიეცეს კარგი სახელმძღვანელოები, უფრო იეფიც, და ამ გვარი სახელმძღვანელოების შედგენას უნდა მიჰყონ ხელი საქმის მცოდნე კაცებმა. მათი ვალდებულნი არიან, გამოგლიჯონ იმ მექარხნებს ხელიდგან კალამი—მათი საქმეა ბაზარი და ალაბი...

შველაფერ ზემოთ ნათქვამის შემდეგ, ვასიამოვნებ მკითხველს ახალი ამბავით, რომ ერთი ყმაწვილი კაცი კიდევაც შეუღდა შრომას დი ამ დროებით სთარგმნის მ. სოკოლოვის „სამღეთო სჯულს“ და „მეტუშვესკის არითმეტიკულ კითხვათა კრებას“. მს, სრულად დაწმუნებული ვარ, უკეთესიც იქნება აღრიღელ ნათარგმნებზე და თან უფრო იაფიც.

გრ. უშიფარძიკე.

მოსკოვი, 15 მარტს.

ხალაფიზის მიცვალების აზრები.

— რუსული ოფიციალური ფრანცუზული გაზეთი ამბობს, რომ ის...

ასე დაფიქრებული დავიღოდი, რომ ერთი ჩემი ნაცნობი (არ ვიტყვი მეგობარი, რადგან ჯერ-ჯერობით მე მეგობარი აღარა მყავს, მათის დახოცვის გამო) მომწვედა უკან, წამკრა მუჯღუტუნნი და მითხრა:

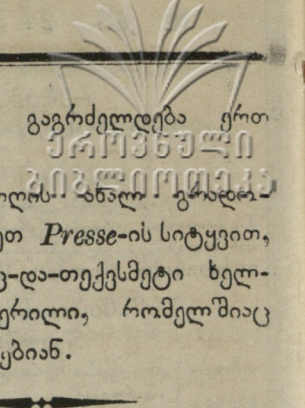
— რას დაფიქრებულხარ?

— ნეტა ისე გააძლიერა ჩემნი ხალხი-მეთქი, გააძლიერა, როგორც გორული ჭორი, და ისე გამოფიტა, გამოაყრუა, დაამახინჯა მისი მტერი, როგორც ისევე ზორის ჭორი, რომელიც დამახინჯება სიმართლისა. აი ჩემი ფიქრი! უთხარ მე.

— მაი შენი ბრალი! მოგიცლია, მოგიცლია, მეგონი, არა?... მოდი, თუ ღმერთი გწამს, შეფლის-სინეს წავიდეთ; კი დილაა, მარტოკა ფრატუნნი მეწარება.

— რა დაგკარგია შეფლის-სინეში?

— ძაცი ლამის დაგბერდ და არ მინახამ; სხვები მოდიან, მე ცხვირწინ მაქვს და, წარმოიდგინე, არ მინახავს. წავიდეთ, წა!

ამბავი, ვითომ ერთ ალაგს აღმოეჩინათ დიდ-ძალი დინამიტი და 100,000 მან. რევოლუციონერების საკუთრება, ტყუილი არისა.

— ამავე გაზეთის სიტყვით სოფიო პეროვსკის ქალი, რომელიც 10-ს ამ თვეს დაატუსაღეს პეტერბურღში და რომელიც სხვა და სხვა შეთქმულებაში იღებდა მონაწილეობას, ეს ქალი შთამომავლობით მალალის წოდებისა არის. თუმცა ბრალდებული აქტი უკვე შედგენილი არის, მაგრამ ამ ქალის ჩვენებლად კიდევ უნდა შესწორდეს და შევისოს ის და ამისათვის გასამართლება გადადებულია 26 მარტისათვის.

— ზოგიერთ გაზეთებში იწერებინან, რომ რუსეთის იმპერატორის გარდა, რევოლუციონერებს განზრახვა ჰქონდათ მოეკლათ აგრეთვე ბერმანის იმპერატორი მილჰელმი და იტალიის კაროლი ჰუმბერტი.

— ახლა ნამდვილად შეიტყეს, რომ ის პირი, რომელმაც მეორე ყუმბარა ესროლა ხელმწიფეს, მოკვდა საავთ-მყოფაში, მაგრამ სახელ-გვარი იმისი კი ვერ გაუტიათ.

— ბაზეთ „პორიადოკში“ სწერენ: „ამ ქამათ პეტერბურღში შეიყარეს თავი თითქმის რუსეთის ყველა გუბერნიების წარმომადგენელთა, იმპერატორის განსვენებაზედ დასასწრებლად. ამათ რიცხვში იმყოფებინან ძველ-ქასიის ორი ქალაქის ოფიცის და მუთათისის წარმომადგენელიცა. ოფიცისილამ არიან. თავად-აზნაურთა წინამძღოლი, გვარდიის პოლკოვნიკი თ. დ. ა. სუმბათოვი, მზრის წინამძღოლი მალალოვი და დეპუტატები: ლენერალ-მაიორი იედივაროვი, თ. ბაგრატიონ-მუხრანსკი, თ. ანდრონიკაშვილი, თ. აცივიშვილი, პრაპორ-შჩიკი იედივაროვი და თ. ამილახვარი. მუთათისილამ არიან: თავად-აზნაურთა

— წავიდეთ და წავიდეთ, უთხარ მე.

ბაუდეკით შულის-სახის-კენ, სადაც წასვლა, ტყუილი არა ხელისაა, მეც გულში მელო.

მარტია; კარგი დარბიცი დგა; ბალახმა თავი ამოჰყო; შოშიები ჭყინებენ; ბუნებაში სიციხლე და-ტრიალდა, და წარმოიღვინეთ, რა სიამოვნებას ვიგრძნობდი ამ მოგზაურობით.

— შენ ჭორები გიკვირს? მკითხა ნაცნობმა. მე ისეთი ხალხისაგან გამოდის, რომელთაც არ იციან თუ ქვეყანაზე არის რამე იმათე მეტი; მაგათ თავებს განათლებების სხივი არ მიჰკარებიათ და დაიხოცებიან ძალღებებით და ვერც იხილენ იმ ნეტარ სხივს. ახლა იმათ აქეთ ენა და პირი; აქეთ, თავიანთი ვიწრო, მყარალი ტვინის-და-გვარად, ბრმა-ყრუ შეხედულობა ქვეყანაზე და მის მოვლენებზე; უნდა ილაპარაკონ, თუ არა რაზედმე, ხანაში ბურთებს ვერ ჩაეჩიოთ. ლაპარაკობენ თავისებურად, აბლა-უბლად, და გამოდის უცნაურობა, ჭორი. არ გაგიგონია ანდაზა: მე-

წინამძღოლი სეიტის ღენ.-მაიორი თ. ნ. წერეთელი მზრის წინამძღოლი თ. ა. დ. ნიქარაძე, თ. მ. მ. პრისთაი, კოლ. ასეს. თ. დ. ი. წულუკიძე და დეპუტატი თ. ი. ბ. წერეთელი.

— ამავე გაზეთში დაბეჭდილია რამოდენიმე დამატებითი ცნობები პირველი, მარტის შემთხვევაზედ. პარეტაში ბალიშებზე რომ რამდენიმე სისხლის ლაქებია, ამოჩდა ეს იქილამ არის, რომ განსვენებულ იმპერატორს პირველ ყუმბარის აფეთქების დროსაც მიუღია რამდენიმე ჭრილობა პირის სახეზედ კარეტის დამტყრეულ მინებიდან და ფეხებზედ დამსხვრეულს კალოფის ნაფლეთებიდან, რომელიც კარეტის საჯდომ ქვეშ იყო.

— შრანტუხულ ოფიციალურ გაზეთს „Agence Russe“-ში სოფიო პეროვსკის ქალზედ იწერებინან, რომ ის კარგი ხანია პოლიციის მხედველობას ქვეშ იყო და მოსკოვში რომ შემთხვევა მოხდა (რკინის გზის აფეთქება) მას შემდეგ მარტმანს გაჰყვა პარიჟში და ლონდონში.

— ბაზე. „პორიადოკში“ ვკითხულობთ ერთის პირის ნაამბობს:

„ღღეს ვიყავი იმ ადგილის სანახავად, სადაც ხელმწიფე იმპერატორი მოჰკლეს. ხალხი დიდს მოწიწებით იდგა შემოღობილ ალაგთან; სრული მყუდროება ჰსუფუვდა და როგორც შემფერის ამ ალაგს, ისეთ პატივსაცემდნენ. უცბათ ერთი მოისმა დედა-კაცის კიჟინა:

„— მტარვალეობო, ბარბაროსეობო, ავაზაკნო! ღირსნი ხართ ჩამოხრჩობისა, აქვე, ამ ადგილზედ, თქვე დაწყველილეთ! თქვე ბოროტებო! სანამ თქვენ არ ჩამოგახრჩობენ, მანამ ქვეყანა ვერ მოისვენებს! ჩამოხრჩობაც ცოტაა მაგათთვის!“

ფე მრეკლე გააჯერეს ჭორებით, კინალამ თავი მოაკლევინეს. იკითხა, იწვრილა. მოახსენეს, რომ მცხეთაში სამი დედა-კაცია და სულ ისინი სთხზამენ ამ უცნაურ ჭორებსა. მრეკლემ უბრძანა ბოხელში შეეწყვილათ ისინი და კარებზე კაცი მიეჩემებინათ, რომ გავგო იქაც ილაპარაკებენ ჭორებს, თუ არაო. მეჭორები ბოხელში ბაგებზე ჩამოსხდნენო ილუმილეს, ილუმილეს; ბოლოს ერთი წამოღდა, კაბის უკან კალთა ჩაიბერტყა და სთქვა: — იმ, ბაგამ... მატკინა.

— ში დამიდგეს თვალები, სთქვეს ორმა, ბაგრატ მომკვდარა, ბაგრატო!

მცველმა ყური მოჰკრა და დაიძრა მრეკლესთან. — „შენი ჭირიმი, ბატონო, ბაგრათი მომკვდარა, იმ დედა-კაცებმა სთქვეს.“ მეფემ თურმე გაიცინა და გამოარეკინა. აბა, რას იქ, ხახას ვერ დაუტობ, ვერ! — მართი ანდაზა მაგონდება: მეფე მრეკლეს დაულამდა თურმე ტინისხილში; ლიახვი დიღია, ზორში ვერ გაე;

„ხალხი, რომლის უმეტესი ნაწილი გლეხ-კაცობა იყო, ალაღდა და აჰყვა ამ დედა-კაცის ხმას:

„— ღირსია, ღირსია ეგენი სახრჩობელის! როგორც ძაღლი, ისე არ უნდა დაზოგო ეგენი!“

„მე მგონია, ამბობს ამ შემთხვევაზე მოამბე, ამ გვარ ალაგას, სადაც ხალხი მოწიწებით მიდის მუხლთ მოსადრეგათ და პატივის საცემლად ამგვარ ალაგას აღკრძალული უნდა იქნეს ესეთი ამაღლებელი სიტყვების წარმოთქმა და უიმისოთაც გაჯავრებული ხალხის გაბრაზება.“

— ბაზე. „პორიადოკში“ შემდეგ შემთხვევას იწერებინან:

„მართი პეტერბურღელი მეტრაქტირი მ ამ თვეს, ცოლითურთ მოდიოდა ნიკოლაევის ხიდზედ და როგორცა, მის-და-საუბედუროთ, მიიქცია ყურადღება რამდენიმე მთერალი გლეხებისა, რომლებმაც ყვირილით: „დაჰკა სტუდენტს“ გამოედვენეს და იმდენი სცემეს, რომ ლოგინში ჩააგდეს საწყალი ეს კაცი სულ უბრალოდ. არეულობაში თურმე მის ცოლსაც მოხვდა რამდენიმე მუშტი.“

— რუსეთის უცხო საქმეთა სამინისტრო მიმართავს ინგლისს, საფრანგეთს და ბერმანის წინადადებით, რომ საერთოთ იმოქმედონ შვეიცარიაზე, როგორც ისეთს სახელმწიფოზედ, სადაც აქეთ უფლება თავის შეფარვისა უოველ გვარ პოლიტიკურ დამნაშავეთ და ხელმწიფის მკვლელთ, და წინადადება მისცენ ამ სახელმწიფოს, რომ ამ გვარი ხალხი თავის ქვეყნიდან განდევნოს.

— პირველიდამ შეიდ მარტამდე პეტერბურღილამ გამოსულან 2,903 პირი და არ იციან კი საით წასულან.

— მგლოვიარება სასახლეში ექვსი ჩამობტება ერთ ბებერ-დედაკაცთან. მს ვერ იცნობს უბრალოდ ჩაცმულ მეფეს, რომელიც მეფის მხლებელად მიიღო.

— დედა-შვილობას, მართლა მეფის დედას, აი ჩვენ დედოფალს, მეფის მოურავი ჰყვარობს? ირაკლის ელდა ეცემა.

— არა, დედი, მე ვგ არ გამიგია. — როგორ არა, შვილო, დედა-შვილობამა, ჰყვარობსო.

მლდა ნაცემი, გულ-ნაწყენი წამოვა მეფე სახლისკენ; გულ-ნადგლიანად დაუწყებს დედას კითხვას, რომ ესე-და-ესე გავიგონო; ისეთი რა გავიჭირდა, რომ მყრალ მოურავს იყვარებო.

— ან რადროს ჩემი-ლა სიყვარულია, ან რადროს-ლა შენი ჭორების აყოლაა, უთხრა გესლიანად დედამ. მრეკლი თურმე გაიწურა.

— ჰო, გიშველა ღმერთმა, მითხრა ნაცნობმა, ვგ სწორედ შენ თავზე მოიყვანე. — არა, მე ხომ ჭორები არა მჯერა; მხოლოდ ამას ვიტყვი, რომ მამინ სხვა დრო იყო, ეხლა სხვაა.

თვის მაგიერათ გაგრძელებდა ერთ წელიწადს.

— პეტერბურღის-ახალი გოგონა ნახალნიკს, გაზეთ Presse-ის სიტყვით, მიუგზანენს ოც-და-თექვსმეტი ხელმოუწერილი წერილი, რომელშიაც მოკვლას ემუქრებიან.

ახალი ამბები.

ბუშინწინ, კვირას, ოფიცისის ერთს სასტუმროში („პეტერბურღი“) ერთი ყურადღების ღირსი ამბავი მოხდა:

ამ სასტუმროში მდგარა მოსამსახურე გოგო, რომელსაც ვილაც ვარსიყდებოდა თურმე და არსიყობის შემდეგ მალე გამოაჩნდა: ქალი დაორსულდა და დაწოლის ხანიც მოუახლოვდა. მაგრამ, რადგან ქალს რცხვენოდა გამოაშკარებისა, ამის გამო 21 ამ თვეს ღამით შესულა ფეხის-ადგილში და ახალ-დაბადებული ბავში ჩაუგდია... მილი ორ არსინაჰდინ ფართო ყოფილა, ქვევით კი ვიწრო და აქ გაქედლა ბავში.

სოტა ხანს შემდეგ სასტუმროს ერთი მდგმურთაგანი შესულა ფეხის-ადგილში, უნახავს სისხლი და ბავშვის ჩხაილიც მოესმა. ამან ეს ამბავი ბიჭებს შეატყობინა. ბევრი ეცადნენ თურმე, მაგრამ ზემოდან ვერ ამოიყვანეს ყმაწვილი, შემდეგ ერთა ბიჭი ქვებოდამ ამოცოცდა მილზე; მაგრამ მილი გატყდა და ბავში ქვევით სიმყრალეში ჩაეარდა. ნახევარი საათი ეგდო თურმე საწყალი ბავში ამ სიმყრალეში; ბოლოს როგორც იყო ამოიღეს იქილამ ცოცხალი, გაბანეს, მონათლეს და სამკურნალოში გაგზავნეს. საქმე გამოძიების ხელშია.

* *

ჩვენმა ქალაქის ბამგეობამ შეადგინა პროექტი ვაგზალიდამ ზოგიერთ

— მეჭორებისათვის ეხლაც ისევ ის დროა, ის!

ამასობაში ჩავედით შულის-სიხეში. მანხეთ შესანიშნავი გამოქვაბულები. შემოვედით. მზე მშვენიერად ანათებდა. მგზავრობამ მგლის მადა გავვიხსენა; ცოლოც არის, რომ აქ კაცმა არ ისადილოს, არ შემეზარხოშედეს. „ფულმა - აცხონოს სულმა“ — კარაპეტასი არ იყოს, განჩდა სადილი. ორი გლენიც დავიწვიეთ; ჩამოვაგდეთ ბასი ამ მთისაზე, იმ მთისაზე; უსამართლოებაზე, უსინდისო კაცებზე, „პლუტუტუტა-ტუტუტებზე.“

— ბავხსადები, შენი ჭირიმი, და ე ჩვენ მწუხარებას მოგახსენებო, სთქვა ერთმა და შეხედა მეორე გლენს, რომელმაც ჩვენ გადმოგვხედა.

— დიწყე, და რასაც შენ გვეტყვი, სულ აი „დროება“ ხომ გავიგონია იმაში ჩავაბტყდვინებთ. იქნება თქვენც წაიკითხოთ.

— აი შენი ჭირიმი; ჩვენი გულის დამწველი თქვენ გამოჩნდით: ჩვენა გყავს მღვდელი; იქნება კიდევ იცნობდეთ: ის არის მალალ-მალალი

ქუჩებში ცხენის-როკინის გზის გაყვანის თაობაზე. ამ საინტერესო საგანზედ მალე ქალაქის რჩევას ექმნება მსჯელობა; ეს რჩევა განიხილავს სხვა-და-სხვა პირებისაგან წარმოდგენილ წინადადებას და მაშინ ამხანაურად დაწერილებით მოვილაპარაკებთ.

* *

სპარსეთად იწერებიან აქაურ სომხურ გაზეთებში, რომ წილს აქეთკენ ძალიან კარგი მოსაველის პირია.

* *

ახალ-სენაკილად გვწერენ, რომ იმ წარმოდგენილად, რომელიც ამას წინათ იყო ჩვენს დაბა-ქალაქში გამართული, უკანასკნელი 200 მანეთზე მეტი შემოსავალი იყო; ამ ფულების ერთი ნაწილი აქაურ ნორმალურ ორ-კლასიან სასწავლებლისათვის იყო დანიშნული და მეორე ნაწილი ერთი ღარიბ სტუდენტის სასარგებლოთა; მაგრამ, საუბედუროთ, ჯერ არავითარი ანგარიში სპექტაკლის შემოსავალ-გასაველისა არ გამოცხადებულა და არ ვიცით—მიადწია ამ ფულმა თავის პირ-და-პირ დანიშნულებას, თუ არა.

* *

ბურილად გვწერენ, რომ აღმინისტრაციის სასტიკი განკარგულების წყალობით, ქურდობამ და საზოგადოთ ცუდ-კაცობამ ამ უკანასკნელ დროს ჩვენში იკლოვა.

* *

დღეს, საღამოს შვიდ საათზე, არის მეთერთმეტე სხდომა გეფხის ტყაოსნის რედაქციისა.

წივასავეთ გამხმარი... როგორ ავიწეროთ, შენი ჭირიმე, იმისი ქცევა, იმის უკეთურობა. ი დალატვილი ჩვენი მთავრობა როგორა გზანის ამისთანა კაცს მღვდლათ: უწინ ბატონო, ის მეწვირმანე იყო; ერთი გამხმარი ცხენით ორი ხის ყუთი დაჰქანდა საწვირმანოთი სავაჭროდ. რამდენჯერ მიყიდნია იმისგან ჩემი ბავშვებისათვის კევი. უბნის ბავშვები დედებოდნენ ხალმე ქვის სროლით, გაუდიოდათ ყუთებს ხრაგიხრები და უყვიროდნენ: — „შრიის ბაცაცო! შრიის ბაცაცო!“ მხლა კი მღვდელია; შენი ჭირიმე, მაგას მღვდლობა საწვირმანოს ვაჭრობა ჰგონია; კრის უნდებო, ასე ჰგონია; შორის ქუჩებია; თავი მოგვაბეზრა...

მღვდლების ლაპარაკილად შევიტყუეთ რა მოქმედებისაც ყოფილა მამა ბ., რომელიც, გაამწესეს თუ არა უფლის-ცხენში, დასჭრა სკოლის სტოლები, დასწვა და სკოლაში ბზე ჩაჰყარა, რომელიც გაკეთებული იყო იმის წინა-მოადგილის მღვდლის ტერვისაგან.

მ ვ ი რ ლ ო ბ ა .

გეფხის ტყაოსანი.

(ქათე სხდომა რედაქციისა, 20 მარტს.)

მარჩიეს მეოთხე კარის ბოლო, მე-120 ხანადამ 140-დის და მეხუთე კარიდამ ექვსი ხანა.

გასწორდა:

ა) ტექსტი:

- 121 ხანა რომელსა გასწორდა რომელთა
- 122 ,, ტარქელსაც ,, ტარქელსაც
- 123 ხანასი მესამე ტაევი:

რა მოხანსი მომწიენით, შესაწყობლათ დაგულოვანდით

გასწორდა:

რა მოხანსი შესაწყობლათ მომწიენით, გაგულოვანდით.

- 124 ხან. უხინოსა ვასწ. უხინოს
- ,, სსვასმცა ,, სსვასმცა
- 131 ,, ჩევი ,, ჩემსა
- ,, გიამბო ,, გიამბობს
- 134 ,, დავალებული ,, დავალებული
- 135 ,, დანაბადია ,, დანაბა დია (2ტაევი)
- ,, დანაბადია ,, და ნაბადია (4ტაევი)
- 137 ,, რადა ,, რადა
- 139 ,, ადარსა ,, ადარსა

V კარი.

ტარიელისაგან თავის ამბის მბობა, ოდეს აეთანდილს უამბო პირველი.

- 3 ხან. მეშვიდე ვასწ. მეშვიდე
- ,, ჰკადრებდა ,, ჰკადრებდის
- ,, სასელი ,, სასელად
- 5 ,, ვსცო ,, ვცნა
- 6 ,, მივლებულმან ,, მივლებულმან (3ტაევი)
- ,, მამან და ,, მამან

ბ) სხალთაში:

- 121 ხან. შენი ვასწ. თკალით
- 122 ,, გაესესენა ,, მოკვინა
- ,, იტუვის ,, თქვა თუ
- ,, მომკვინა ,, მომკვინდა
- 123 ,, მიიტანდით ,, წაიტანდით
- 126 ,, მაგრამ ,, ვიცი

მს ერთი. მეორე: მამა ბ-ს მოაგონდა კრივი; უგლო შარი გლეხს, წაეკრივა და ხომ ვერა ვანდა-რა, ეცაზარს, ჩამოარისხა გლეხი და ისე გულ-მოდგინეთ, რომ რომ თოკი ჩამოწყვიტაო. მ. ბ....ე! მართალია აღექვანდრე მაკედონელი გმირი იყო, მაგრამ თოკებმა რა დააშავეს!

მესამე: ხარბი მღვდელი მიდის კალოზე დრამის ასარწყავად. მღვდელი ღარიბი იყო; პურიც ნაკლებად მოუვიდა, მაგრამ „ინებო“ მოახსენა. ბ. ბ-მა დაიჩოქა; გლეხი ელრიჯება: „მამა-მგილობას ერთი ჩანახი მამატივე.“ — „შენ კი არ გაჩუქებ და გადავანე კო. პილო და გადავანია ერთი ჩანახი ხორბალი ნავაში. ხალხი უცქეროდა, თავი დაიქნია თავისებურად და გულში წყევლა შეუთვალა.

მეოთხე: უფლის-ციხესვე გლეხს დედა გარდაეცვალა; მიცვალეზულზე მღვდელი შვიდ წყვილს პურს ართმევს გლეხს, და ამ შვიდი წყვილის პურის გულისთვის საყვარელი დედა გლეხს სახლში აუყროლა.

მეხუთე: უფლის-ციხეში სცხოვრობს ერთი თავ-მომწონე, მოქიდა-

- 127 ,, უთხრა ,, ჰკადრა
- 134 ,, დავალებული ,, დასკლებული (4ტაევი)
- 137 ,, რადა ,, ვით

V კარი.

- 5 ხან. სამსახურისა ვასწ. სამსახურისა
- 6 ,, ამბისა ,, საქმისა
- ,, მშვრებულმან ,, მკვდომელმან
- ,, მამან ,, მამან და

მე-125 ხანაში გასწორებული ტაევი სხოლიოში ისე იქნება შეტანილი, როგორც ენლამდის იყო დაბეჭდილი.

128 ხანა: მოკვლე ვარ შენდა შეუკამდის... შევიდა სხოლიოში. სოტა არ გაწყდა, ეს ხანა ტექსტი არ იტანეს, მაგრამ მერე ისევ სხოლიოში ჩაარჩინეს.

132 და 133 ხანები: სმათ უთხრა ცრემლით...

და ეხვეწებოდა, ღამოდა... ორივე სხოლიოში შევიდა.

შემოთ მოყვანილი 123 ხანასი მე-სამე ტაევის გასწორებამ ბევრი ლაპარაკი აღძრა. ბევრს უნდოდა გაუსწორებლათ დარჩენილიყო, მაგრამ ბოლოს კი მაინც გასწორდა. ბევრი ილაპარაკეს ეგრეთვე მე-129 ხანასი მესამე ტაეზე:

იაგუნდი კგრეცა ვროს ათასჯერცა მიწა მინდა.

ზოგნი ამბობდნენ, რომ ამ ტაევიში უკანასკნელი სიტყვა ნიშნავს ნდომას; ზოგნი კი (უმეტესობა) ამბობდნენ, რომ მინდა აქ ნიშნავს მინას. განწარმოებ ზმნას, რომლის პირველი პირი არის ვმინდი. ჰაზრით, ზოგი ტარიელს თვლიდა იაგუნდათ და ზოგი მინათინს...

ამ საღამოს, 7 საათზე, იქნება მე-თერთმეტე კითხვა.

ი. მუხანგია.

თფილისის სამსახურად.

ვათამყოფები მიიღეს... დილის ცხრა საათიდან ვიდრე ნაშუადღევის შირველ საათამდის.

ორ შაბათს. გავრანსკი — ექიმი ბუბიაბისა და ქალების ვათამყოფობისა; გორალკინი და ლისინცოვი — შინაგან ვათამყოფობისა; რატინიანტი — ქალებისა და ყმაწვილების ვათამყოფობისა, ბაბავეი სისუსტისა და შინაგან ვათამყოფობისა; შტუმბორსკი ვენეროულ და ტყავის ვათამყოფობისა.

სამ შაბათს. მინკვიინი — სირუგიული ვათამყოფ.; რუისი — თვალების ვათამყოფობისა; ბახუტოვი — ბუბიაბისა, ქალებისა და ყმაწვილების ვათამყოფობისა; შტუმბორსკი — ვენეროულ ვათამყოფობისა.

ოთხ შაბათს. კრანსკოვსკი — დილისცოვი შინაგან ვათამყოფობისა; ქიუნანტი და შტუმბორსკი — რიფილიტიკური და ტყავის ვათამყოფობისა.

ხუთ შაბათი გავრანსკი — ბუბიაბისა და ქალების ვათამყოფ.; რატინიანტი — ქალებისა და ყმაწვილების ვათამყოფ.; ბაბავეი მარტოვის სისუსტისა და კლკტრო-ტრანზისა ლისინცოვი და შტუმბორსკი შინაგან ვათამყოფობისა; ქიუნანტი 1-ლა სიფილისტიკური ვათამყოფობისა.

შაბათს. მინკვიინი — სირუგიული ვათამყოფობის; ბახუტოვი — ბუბიაბისა, ქალებისა და ყმაწვილების ვათამყოფობისა; კრანსკოვსკი, ლისინცოვი და ვერმიშვი — შინაგან ვათამყოფობისა; შტუმბორსკი — ვენეროულ და ტყავის ვათამყოფობისა.

შაბათი. ლისინცოვი — შინაგან ვათამყოფობის. რუისი — თვალების ვათამყოფობისა; ბაბავეი — მარტოვის სისუსტისა და შინაგან ვათამყოფობისა; ქიუნანტი 2-რე — ქალებისა და შინაგან ვათამყოფობისა.

ორსკი — კბილის ვათამყოფებს, მიიღებს თავის სახლში მუდამ დროს რდაბებს სავათამყოფოს ბანათებით.

მერვე: ხალხის საჩივრით გადიყვანეს ეს მღვდელი სხვაგან და ეს არ მიდის; სახლი დაჰკეტა და არა სკლის, რომ ახალმა მღვდელმა თავი შეიფაროს.

დავიჯერო ამდენი საქმეების ჩამდენს კაცს მთავრობამ ყურადღება არ მიაქცია? — იკითხავს მკითხველი: ბევრი საჩივრები იგზავნა; სოფელი მაგის გზაზე აღამებდა დღეებს; ტელეგრამმა ტელეგრამმაზე გარბოდა შინაძინში; ბევრი წლები გავიდა ამ საჩივრებში; მაგრამ დღევანდლამდინ არა ეშველარა უფლის-ციხეს. ამ კაცს თუ ხელთმძღვანელი არა ჰყოლიყო, როგორ გამაგრდებოდა ამდენს ხანს. ღიახ, ჰყვდა, და ჰყვდა, როგორც ამბობენ, განათლებული მღვდელი მორიხა, ლაზარეის ინსტიტუტში სწავლა მიღებული. მაგრამ მე არ მეჯერება, როგორღაც, ეს ხმა: ეს ცნობილი კაცია და ასე სახალხოდ როგორ დაიკვავდა უსამართლოებას. „მორიხი ენების“ ნათქვამია, თორემ ლაზარეელი როგორ მოიქმედებდა...

დმერთო, უარესიგან დავიხსენ, თორემ ამისთანა მღვდლებით ხომ ვატენილია საქართველო!..

ვე, ახალგაზდა გლეხი პეპო პოლოზა-შვილი. ამ ბიჭის ნახვა მართლა რომ ნახვად ღირს. ლაშა, პირ-წყლიანმა გლეხმა აწყენა სულიერ მამას; ჩიქლია ეს გულში და ზედ აღდგომა დღეს, გამოყო თუ არა პოლოზა-შვილმა ეკლესიადამ თავი, ბ-მა დასთხლი-შა უშველებელი კეტი თავში და იქვე კიტრივით გააგორა; მერმე დაევილო ხელი და მტკვარში მიათრევედა... მაუზნდენ კეთილი სულები და გაავდებინეს ცოცხალ-მკვდარი.

მეექვსე: საბრალო უფლის-ციხესვედ კატებს ხომ ერთს თურმე კული აღარ შეარჩინა. მითომ რაო? ძუღლებანი ქურქი ხომ არ გასურდათ შეგვეკრათ? საბრალო ხატაურმა რა დააშავა: დრამას არ იძლეოდა? რამდენად ძნელია კატის მომარჩილება ძალზე; კარგი არ არის ამისთანა მხოცავი მბილისში მოწინააღმდეგე ძალღებებისთვის...

მეშვიდე: მ. ბ. — მა თურმე მთელი სოფელი ერთმანერთს გადაჰკიდა; სულ სხვა და სხვა ნაირი ჭორები მიჰქანდა და სახლობებში: ათას ფრად ალაპარაკა ენა და კინაღამ ერთმანერთი ამოაქლეტინა ხალხს.

მეფის სევის (გორის უეზდის) სასოფლო სასწავლებლის სამკვდლო განყოფილებაში მიიღება განსაკუთრებულ სხვა და სხვა კერძო შეკვეთებანი შემდეგის ტაქციით *

I ახალის გაკეთება.

- 1) ხანისი სიმძიმით: 35 გირ. ერთი თუმანი . 10 მან.
2) საკვეთელი სიმძიმით 27 --- ხუთი --- 5 მან.
3) ბარი --- 2 1/2 --- 3 --- ოთხი აბაზიდგან. 1 მანეთამდინ
4) მოხი --- 3 --- ფოლ. თოთხმეტ შაურად 70 კ.
5) მსური თოხი 4 --- ერთი მანეთი . 1 მან.
6) მარ. ცული დიდი 5 --- ცხრა აბაზი . 1 მ. 80 კ.
7) იმერული ცული: დიდი, 6 --- თოთხმეტი აბაზი 2 მ. 80 კ.
8) წალდი: დიდი ერთი მანეთი . . . . . 1 მ.
9) სასხლავი ათიშაურადამ სამაბაზამდე . . . . . 50 კ. 60 კ.
10) მართული ცული ერთი მანეთი და ათი შაური 1 მ. 50 კ.
11) მართული ნამგალი სამი აბაზიდამ ერთ მანეთამდინ 60 კ. 1 მ.
12) შამფურები: თონისა ექვსი შაური . . . . . 30 კ.
13) ასტამი ერთი აბაზი . . . . . 20 კ.
14) ზედადგარი წონით: ერთი გირვანქა ორი აბაზი. 40 კ.
15) საკოდავი წონით: 1 გირვ. ორი აბაზი --- 40 კ.
16) წისკელის თოხი, 1 გირვ. ორი აბაზი --- 40 კ.
17) შიო ორი მანეთი და ათი შაური --- 2 მ. 50 კ.
18) ხელეჩო დურგლისა შვიდი აბაზი --- 1 მ. 40 კ.
19) სატეხი სამი აბაზიდამ ერთ მანეთამდე --- 60 კ. 1 მ.
20) სატრეთელი ორი შაურიდამ ექვს შაურამდე --- 10 კ. 30 კ.
21) შრმის თელის სალტები წონით სიგანის და-გვა-რათ 1 გირვანქა სამი შაურიდამ აბაზამდე --- 15 კ. 20 კ.
22) ლურსმანი 1 გირვ. ერთი აბაზი --- 20 კ.
23) სალტები წერილი წონით 1 გირვ. სამი შაური --- 15 კ.

II ძველის გადაკეთება ღირს:

- 1) სახნისისა რკინის და ფოლადის დაღუღებით, წონით ერთი გირვანქა ექვსი შაური და ორი კაპიკი . 32 კ.
შენიშვნა: უკეთუ სახნისის გადაკეთებას სამი გირვანქა ანუ ნაკლები რკინა და ფოლადი დასჭირდა, მაშინ გირვანქა ელირება ათი შაური 50 კ.
2) საკვეთლისა რკინის და ფოლადის დაღუღებით 1 გირვანქა ექვსი შაური და ორი კაპიკი . . . . . 32 კ.

Table with 3 columns: გაწვევისათვის, უფოლადათ, დაფოლადაებით. Lists items like ბარისა, თოხისა, მსური თოხისა, მართული ცულისა-დიდისა ერთი აბაზი, etc.

შენიშვნა: თუ პატრონი თავის რკინას და ფოლადს შიიტანს, მაშინ ღირებული წონით მოტანილი რკინის და ფოლადის ფასი გამოირიცხება ზემოთ დანიშნულების ხელ-ფასებიდგან.

მასწავლებელი და შედამსკდველი მეფის-სევის სასოფლო სასწავლებლისა თ. კანდელაკი.

* ეს ტაქცია იდება, დროებით, გამოსატყდათ. შემდეგში, თუ საჭიროთ აღმოჩნდა, შეიცვლება და თავის დროზე იქნება გამოცხადებული.

განსხადებანი

ნიმლოზ გოზარდშიანის თამბაქოს შაბრიკა თბილისში

პატივი მაქვს პატივცემულ თფილისის საზოგადოებას და განსაკუთრებით ჩვენი თამბაქოს და პაპიროსების მხმარებლებს გამოუცხადო, რომ ფრთხილად იყენენ, არ შესცდნენ თამბაქოში, რადგან ზოგიერთ აქაურ მეთამბაქოებმა დაიწყეს ჩვენი ფირმის პაპიროსებისა და თამბაქოს წაბადვა, რომ ამით უფრო კარგი ვაჭრობა გამართონ. (1-1)

საუკეთესო ხივილალა მფოქილა და შაბრიკა

(Изъ Божьяго Промысла)

მიღებულია სალიანდგან კამისიონი სკლადში არწრუნის თეატრის ქვეშ, ეზოში. (1-1)

ლონდონის მალაზია კომერციული

ბასკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაი-გასასყიდდათ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეკლავებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვზებისა, ჩაინიკებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, საპონისა, შიო კებისა, ცხვირ-სასტაცისა, ქაღალდისა, კანანდაშებისა, კალმებისა, უხვებისა, სუგრისისა (გემრიელი კლეშქვინი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მაკინტოშის მოსასურავეებს გასასყიდდათ განსაკუთრების და ბაკერის და კამპ. მურაბისა, აგრეთვე ხელქებისა და წინდებისა ნოტინგამიდაში. ნამდვილი ჭაჩანს ივარები. (100-40)

ღვინის სახდელი მაშინები

ინჟინერ-მეხანიკის ბარტ პ. ჟონ-სპარის სისტემისა, რომელიც უკვე ათი წელიწადია, რაც ჩინებულად მუშაობს ექვს ჩვენის მხრის ზეოდებზე, მგადადება თფილისში, პარანკოვის წყლის-პირა ქუჩაზე, № 16 მეხანიკურ სახელოსნოში.

დაწერილებული ცნობის შეტყობა ფასებზე და სხვა შეიძლება იქვე კარლ ნიშანთან. (11-5)

ქუთაისში
„ივ. ნიკოლაძე და შვილების“
მოღის მალაზიაში მიღებულია სხვა და სხვა ნაირი საქონელი სადღესასწაულოდ რომელიც 25° ნაკლებ იყიდება ვიდრე სხვა მალაზიებში. იქვე იყიდება ქორფლის წამალი და გამამშვენიერებელი ლეკანდეს. (10-3)

პარიკმახმის არსენს ქუთაისში
ქოსმეტიკის
ქაღაჭიანი

ეს-ეს არის მოუვიდა პარიკიდან მრავალი გამამშვენიერებელი ნივთიულობა: სხვათა შორის სხვა და სხვა ნაირი ახლად მოგონილი თმის საღებავნი: „ოდეციტერ“, „ოდალენს“ და „ოდანგლე“. მშვენიერი წამლები პირზე დაფრისისა; სხვათა შორის ერთი სასეულად „უებარი“, ძლიან ხელ-მისაცამ ფასად. ვიქედოვნებ, შეტყვებული საზოგადოება ჩვენი მალაზიის მაღლიერი იქნეს. (10-7)

ინგლისის ქაღაჭიანი

თისსაუ-სურენი
მამ-რას-ტმრი
Image of a woman's face

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს ამღვეს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გატანებით 2 მანეთი და 28 კაპ. აქვე ისეიდება ქინის ზომადა თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტკები თავის ტვივილის მოსასპობლად, რუალეტის საპონი, დუხები და სხვ. (150-45)

ხველის კამფეთები 40 კაპიკიდან გირვანქა; ქინაქინის ღვინო ციები-სათვის-10 მან. 50 კაპ. ბოთლი, სპარსული შარბათი და ციტრატ-მაგნეზია თითო ბოთლი-70 კაპ., საუკეთესო კონიაკი-2 მან. და ძველი პორტ-ვეინი და ხერესი 1 მან. 40 კ. შმიდა სანთლები და მშრალი საპონი ინგლისის მალაზიაში. (20-10)

ბეზრი ქრამტები

შოდნოსები, კლიტეები, კალმები, ქალადები, თოფები, რევილოვებრი, სტაქნები, ციტრატ-მაგნეზია, კანფეტები, მურაბები და სხვ. ისეიდება ინგლისის მალაზიაში.

იქვე: პალტო 12 მან — დამ, შარვლები 4 მან — დამ, ტრიკო 70 კ. ალაბი, თეფშები 12 კ. ერთი, ძიანტის ჩაი პირ-და-პირ მოსაველის ადგილიდამ მიღებული 1 მან. 5 კ. — 2 მან. (უმშვენიერესი) გირვ. უქალადით. მართი ვაგონი მურაბები 85 კ. (20-10)

დიდ-ქალ სამონლის დასპიდვა

ფაბრიკის ფასებით, ინგლისის მალაზიაში, არწრუნის გაღერიაში. იქვე ისეიდება: წყლის-საწურავი მაშინები, დოგვი, სახამებელი, კაკოა, შაკოლადი, სტაქნები და სახის დასამშვენიერებლად რძის, ნუშის და გლიცერინის საპონი; ახალ სისტემის თოფები. (10-5)